

PSIXOLOGIYA FANINING JAMIYATDAGI O'RNI

Esonxo'jayeva Zumrad Akrom qizi.

Toshkent amaliy fanlar universiteti

"Psixologiya" kafedrasi o'quvchisi

[Tel:\(94\)871 43 44](tel:(94)8714344)

Psixologiya fanlar o'qituvchisi

A.T. Akbaraliyeva taqrizi asosida

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada psixologiya fanining jamiyat hayotidagi o'rni, uning shaxs kamoloti, ijtimoiy munosabatlar va jamiyat barqarorligini ta'minlashdagi ahamiyati yoritib beriladi. Psixologiya ta'lim, mehnat, oila va sog'liqni saqlash sohalaridagi amaliy ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, zamonaviy jamiyatda psixologik bilimlarga bo'lgan ehtiyojning ortib borish sabablari asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: psixologiya, jamiyat, shaxs, ijtimoiy munosabatlar, ruhiy salomatlik, psixologik madaniyat

Kirish

Hozirgi zamon jamiyatida inson omili barcha sohalarda yetakchi ahamiyat kasb etmoqda. Jamiyat taraqqiyoti, ijtimoiy barqarorlik va iqtisodiy rivojlanish ko'p jihatdan insonlarning ruhiy holati, dunyoqarashi va xulq-atvoriga bog'liq. Shu sababli psixologiya fani jamiyat hayotining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Psixologiya inson psixikasining rivojlanish qonuniyatlarini o'rganib, shaxs va jamiyat o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni tahlil qiladi. Mazkur maqolada psixologiya fanining jamiyatdagi o'rni va ahamiyati ilmiy jihatdan yoritib beriladi.

Adabiyotlarni o'rganish

Psixologiya fanining jamiyatdagi o'rni masalasi ko'plab mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan o'rganilgan.

L.S. Vygotskiy psixikaning ijtimoiy tabiatini asoslab bergan;
Xususan

A.N. Leontyev faoliyat nazariyasi orqali shaxs rivojida ijtimoiy muhitning ahamiyatini ko'rsatib bergan;

Z. Freyd inson xulq-atvorini ongsiz jarayonlar bilan bog'lagan;

A. Maslou ehtiyojlar ierarxiyasi nazariyasi orqali shaxs motivatsiyasini tushuntirgan.

O'zbek olimlaridan E. G'oziyev va V.M. Karimova asarlarida ijtimoiy va umumiy psixologiyaning jamiyat taraqqiyotidagi roli keng yoritilgan.

Asosiy qism

Psixologiya fani jamiyat hayotida bir qator muhim vazifalarni bajaradi:

Shaxs rivoji va ijtimoiylashuv

Psixologiya shaxsning ijtimoiylashuv jarayonini o'rganadi va sog'lom shaxs shakllanishiga xizmat qiladi. Jamiyatda yuzaga keladigan nizolar, stress holatlari va psixologik muammolarni bartaraf etishda psixologik bilimlar muhim ahamiyatga ega. Ijtimoiy psixologiya insonlar o'rtasidagi muloqot, guruhli xulq-atvor va jamoa munosabatlarini tahlil qiladi.

Ta'lim sohasidagi ahamiyati

Psixologiya o'quvchilarning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olgan holda samarali ta'lim jarayonini tashkil etishga yordam beradi. Pedagogik psixologiya o'quvchilarning bilimlarni o'zlashtirish jarayoni, qobiliyatlari va motivatsiyasini o'rganib, ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Mehnat va boshqaruv sohasida ahamiyati

Psixologiya xodimlarning kasbiy moslashuvi, mehnat unumdorligini oshirish va sog'lom ish muhitini yaratishda muhim rol o'ynaydi. Rahbarlik psixologiyasi jamoani samarali boshqarish, yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantirish va jamoada ijobiy psixologik muhitni shakllantirishga yordam beradi.

Natijalar va xulosa

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, psixologiya fani jamiyatning barqaror rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Psixologik bilimlar shaxsning ruhiy salomatligini mustahkamlash, ijtimoiy muammolarni oldini olish va jamiyatda sog'lom muhitni shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bois, zamonaviy jamiyatda psixologiya fanini rivojlantirish va uni amaliyotda keng qo'llash dolzarb masala hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Vygotskiy L.S. Psixologiya rivoji muammolari
2. Leontyev A.N. Faoliyat. Ong. Shaxs
3. Maslou A. Motivatsiya va shaxs
4. Karimova V.M. Ijtimoiy psixologiya asoslari
5. G'oziyev E. Umumiy psixologiya